

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 1 z 7	Egz. nr

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU i PRODUCENTA

Nazwa produktu	KONCENTRAT EMULGUJĄCY EMULKOP EKO DO CIECZY HYDRAULICZNYCH HFAE
Zastosowanie	<i>Do sporządzania trudnopalnych emulsji olejowo - wodnych o stężeniu 0,5 %, przy użyciu wód o twardości do 40 °n, zasoleniu do 200 mg Cl/dm³ i do 700 mg SO₄⁻²/dm³. Emulsje sporządzone z koncentratu emulgującego Emulkop EKO stosowane są jako trudnopalne ciecze hydrauliczne typu HFAE, głównie do hydrauliki siłowej w podziemnych wyrobiskach zakładów górniczych.</i>
Nazwa i adres producenta	LOTOS OIL S. A ul. Łukaszevicza 2 43-502 Czechowice-Dziedzice
Adres internetowy	<u>www.grupalotos.pl</u>
Telefon	centrala (032) 21 520 41
Fax	(032) 21 520 41 wew. 227

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Skład chemiczny	Wysokorafinowana mineralna baza olejowa około 80 %. Pakiet funkcyjny zawierający emulgatory oraz inhibitory korozji < 20 %.
Numer CAS	Nie jest określony dla tej mieszaniny węglowodorów zawierającej dodatki uszlachetniające. Poszczególnym składnikom bazy olejowej przyporządkowane są następujące numery CAS: 64742-54-7 i 64742-65-0 (innych nie określono). Poszczególnym składnikom uszlachetniającym przyporządkowane są następujące numery CAS: 80584-88-9 , 80854-89-0 , 50-00-0 , 1338-43-8 , 9014-90-8 i 111-42-2 (innych nie określono). Numery CAS pozostałych składników uszlachetniających są poufne lub nie zostały określone przez producentów.
Numer EINECS	Nie jest określony dla tej mieszaniny węglowodorów zawierającej dodatki uszlachetniające. Poszczególnym składnikom bazy olejowej przyporządkowane są następujące numery EINECS: 265-157-1 i 265-169-7 (innych nie określono). Poszczególnym składnikom uszlachetniającym przyporządkowane są następujące numery EINECS: 279-501-3 , 279-502-9 , 200-001-8 , 215-665-4 i 203-868-0 (innych nie określono). Numery EINECS pozostałych składników uszlachetniających są poufne lub nie zostały określone przez producentów.
Klasyfikacja produktu	Ze względu na przyporządkowanie not L i H powyższym numerom CAS dla bazy olejowej, przeprowadzono badania wg IP 346 na zawartość ekstraktu DMSO. Badania oraz dane literaturowe (dane opracowane przez międzynarodowe organizacje) dowodzą, że baza olejowa zawiera mniej niż 3 % ekstraktu DMSO, zatem nie

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 2 z 7	Egz. nr

klasyfikuje się go jako niebezpieczny.

Dodatki uszlachetniające również nie zawierają substancji niebezpiecznych w ilościach wymagających klasyfikacji.

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Informacje ogólne Koncentrat Emulkop EKO nie zawiera składników niebezpiecznych stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia organizmów żywych i środowiska. Zgodnie z kryteriami klasyfikacji określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia (Dz. U. 03. 171. 1666 z późniejszymi zmianami) preparat nie jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny.

Koncentrat ten, ze względu na jego ograniczoną biodegradowalność (pkt. 12), może być niebezpieczny dla środowiska i organizmów żywych w przypadku niewłaściwego stosowania lub rozlania. Gazy i opary wydzielające się w przypadku pożaru mogą stanowić zagrożenie (pkt. 5), a kontakt gorącego produktu ze skórą może prowadzić do oparzeń (pkt. 4). Koncentrat nie posiada właściwości wybuchowych (pkt. 9). Należy zachować ogólne przepisy BHP i P. Poż.

4. PIERWSZA POMOC

Działanie na drogi oddechowe W temperaturach otoczenia Emulkop EKO nie wykazuje działania szkodliwego na drogi oddechowe ze względu na niską zawartość składników niskolotnych. Może on powodować zagrożenie dla układu oddechowego w przypadku, gdy występuje w postaci mgły olejowej lub w postaci gorących oparów. Poszkodowanego należy przenieść z zagrożonego miejsca na świeże powietrze. W PRZYPADKU, GDY ZABURZENIA NIE USTĘPUJĄ, UDZIELIĆ POMOCY MEDYCZNEJ.

Działanie na skórę W przypadku kontaktu koncentratu ze skórą należy umyć miejsce kontaktu wodą z mydłem. Do mycia **nie wolno** używać rozpuszczalników organicznych takich jak: nafty, lekkie destylaty czy benzyny. Należy natychmiast zdjąć odzież zabrudzoną koncentratem, aby nie dopuścić do jego kontaktu ze skórą. W przypadku awarii urządzeń pracujących w wysokich temperaturach i ciśnieniach istnieje możliwość wniknięcia koncentratu przez skórę do tkanek podskórnych. W TAKICH PRZYPADKACH NALEŻY NATYCHMIAST UDZIELIĆ POMOCY MEDYCZNEJ.

Działanie na oczy W przypadku kontaktu koncentratu z oczami należy natychmiast przemyć je dużą ilością wody. Badania przeprowadzone dla podobnych produktów nie wykazały działań lub powodowały lekkie podrażnienia. JEŻELI OBJAWY NIE USTĄPIĄ, UDZIELIĆ POMOCY MEDYCZNEJ.

Działanie na drogi pokarmowe Ze względu na właściwości organoleptyczne koncentratu istnieje małe prawdopodobieństwo dostania się go drogą pokarmową. **Nie należy** wywoływać wymiotów, gdyż istnieje możliwość przedostania się koncentratu do dróg oddechowych. NALEŻY UDZIELIĆ POMOCY MEDYCZNEJ.

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 3 z 7	Egz. nr

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

W przypadku pożaru wydzielające się gazy i opary mogą stanowić zagrożenie (pkt. 3 i 10). W czasie kontaktu gorącego koncentratu z wodą następuje pienienie lub rozpryski. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości.

Wartości temperatury zapłonu, samozapłonu i właściwości wybuchowe określono w punkcie 9.

Środki gaśnicze	Dwutlenek węgla, piana gaśnicza, para gaśnicza. Woda nie może być użyta do gaszenia pożaru, a jedynie do chłodzenia gorących powierzchni.
Środki ochrony indywidualnej	Zaleca się stosowanie odpowiedniej odzieży ochronnej i odpowiednich zabezpieczeń górnych dróg oddechowych (pkt. 8) ze względu na wysokie temperatury panujące podczas pożaru i możliwość wydzielania się oparów węglowodorów.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Natychmiast zabezpieczyć źródło wycieku koncentratu. Nie używać otwartego ognia w pobliżu rozlewiska, dobrym zwyczajem jest stosowanie odzieży ochronnej (pkt. 8), unikać kontaktu z gorącą cieczą. Zachować szczególną ostrożność, gdyż rozlane powierzchnie są bardzo śliskie.

Zebrać rozlany koncentrat przy pomocy pompy lub innego dostępnego wyposażenia. W miarę możliwości użyć sorbentów do zebrania resztek koncentratu lub w przypadku niewielkich rozlewisk zastosować mycie wodą z dodatkiem środków myjących. W przypadku większych rozlewisk wezwać ratownictwo chemiczne.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

W wyniku niewłaściwego przechowywania i magazynowania koncentratu może nastąpić utrata jego jakości, eliminując możliwość dalszego stosowania. Koncentrat należy chronić przed dostępem powietrza, wilgoci oraz zanieczyszczeń mechanicznych.

Koncentrat zazwyczaj przechowuje się w zbiornikach i opakowaniach zamkniętych w temperaturze otoczenia. Niektóre czynności wykonuje się z koncentratem podgrzanym celowo do temperatury 50-60 °C. Unikać miejsc gorących i otwartego ognia w pobliżu produktu. Należy unikać kontaktu cieczy z oczami i skórą. Dobrym zwyczajem jest używanie okularów ochronnych i odpowiedniej odzieży ochronnej (pkt. 8). Na stanowisku pracy nie wolno jeść ani pić, a po każdorazowym zakończeniu pracy należy umyć ręce (a w razie potrzeby całe ciało). Przestrzegać czystości odzieży ochronnej.

Resztki koncentratu pozostałe w opakowaniu mogą - w wyniku znacznego wzrostu temperatury - utworzyć z powietrzem mieszaninę oparów (mgła olejowa), która może spowodować eksplozję. **Nie wolno** spawać, grzać, ciąć lub wiercić zbiorników lub opakowań metalowych z koncentratem lub po koncentracie.

Przy manipulowaniu i magazynowaniu należy przestrzegać ogólnych zasad i przepisów BHP i P. Poż.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Używać dobrze wietrzonych pomieszczeń. W warunkach pracy umożliwiających powstawanie mgły olejowej używać układów zamkniętych i dobrej wentylacji.

Według (ACGIH) Amerykańskiego Stowarzyszenia Higienistów Przemysłowych dla podobnych produktów w postaci mgły olejowej przyjęto następujące wartości graniczne:

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 4 z 7	Egz. nr

5 mg/m³, czas ekspozycji 8 godzin na dzień (NDS: 5 mg/m³);
10 mg/m³, krótkoterminowa ekspozycja **do 15 minut** (NDSCh: 10 mg/m³).
Działania techniczno-organizacyjne, jakie należy podjąć podczas postępowania z produktem w różnych sytuacjach, przedstawiono w pkt. 5, 6 i 7 oraz poniżej.

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona dróg oddechowych	W normalnych warunkach pracy, tj. w temperaturze otoczenia, nie wymaga się specjalnego zabezpieczenia. Jeżeli istnieje ryzyko narażenia na kontakt ze stężonymi oparami (przekroczenie dopuszczalnych stężeń) lub ryzyko powstania mgły olejowej, należy stosować maski ochronne.
Ochrona skóry	Nie wymaga specjalnego zabezpieczenia, chociaż w celu ewentualnego zminimalizowania ryzyka zaleca się stosowanie odzieży ochronnej oraz olejoodpornych rękawic.
Ochrona oczu	Nie wymaga specjalnej ochrony, chociaż dobrym zwyczajem jest stosowanie okularów ochronnych.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Wygląd zewnętrzny	ciecz klarowna barwy jasnobrazowej
Zapach	charakterystyczny olejowy
pH	nie określone dla koncentratu (dla emulsji 0.5 % 7 – 9)
Temperatura wrzenia	nie określona
Temperatura zapłonu	≥ 200 °C, tygiel otwarty
Temperatura samozapłonu	nie określona
Właściwości wybuchowe	nie posiada właściwości wybuchowych
Ciśnienie par	nie określone
Gęstość par	nie określona
Gęstość w 15 °C	około 0,9 g/cm ³
Rozpuszczalność	tworzy trudnopalne mleczne emulsje olejowo-wodne

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność	W normalnych warunkach temperatur i ciśnień produkt stabilny.
Reaktywność	Może reagować z silnymi utleniaczami.

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 5 z 7	Egz. nr

Polimeryzacja Nie zachodzi

Termiczny rozkład Mogą wydzielać się gazy i opary: tlenki węgla, siarki, azotu, siarkowodor oraz węglowodory.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Działanie na drogi oddechowe przez wdychanie Koncentrat Emulkop EKO jest obojętny ze względu na jego niską lotność w temperaturach otoczenia. Natomiast w wysokich temperaturach, gdy występuje w postaci mgły olejowej lub oparów, może on wywoływać podrażnienie dróg oddechowych.

Działanie na drogi oddechowe przez zassanie i połknięcie Bezpośrednie dostanie się koncentratu przez zassanie jest mało prawdopodobne, jednak w sytuacji przypadkowego spożycia podczas normalnego użytkowania mogą nastąpić wymioty i wtórne narażenie dróg oddechowych wskutek wchłonięcia w czasie wymiotów. Przy większych dawkach może powodować ostre stany pneumonologiczne.

Działanie na skórę Obojętny lub może powodować lekkie podrażnienie, zaczerwienienia, wysychanie skóry. W przypadku długotrwałego działania na skórę i nie przestrzegania zasad BHP mogą wystąpić stany dermatologiczne. Niebezpieczny może być przypadek, gdy koncentrat pod ciśnieniem przedostanie się przez skórę do tkanek podskórnych.

Działanie na oczy Obojętny lub może powodować lekkie podrażnienie oczu.

Dodatkowe informacje toksykologiczne

W oparciu o dane dla podobnych substancji, dopuszczalna dawka koncentratu dostającego się drogą pokarmową i przez skórę nie powodująca obserwowanych zmian wynosi **5 g/kg** masy ciała.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Mobilność Ze względu na bardzo dobrą rozpuszczalność koncentratu w wodzie i jego niższy ciężar właściwy od wody (pkt. 9) prawdopodobieństwo rozprzestrzeniania się koncentratu jest znaczne.

Biodegradowalność Stopień biodegradowalności jest ograniczony, w znacznej mierze zależy on od warunków, w jakich koncentrat ulega biodegradacji. Produkt w postaci emulsji 0.5 % biodegradowalny.

Dopuszczalne zanieczyszczenia środowiska Dopuszczalny poziom substancji ropopochodnych w powietrzu atmosferycznym oraz dopuszczalne zanieczyszczenie śródlądowych wód powierzchniowych nie są ustalone.
Dopuszczalna zawartość substancji ropopochodnych w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi wynosi 5 mg/l (dla ścieków przemysłu rafineryjnego) lub 15 mg/l (dla ścieków innych przemysłów).

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 6 z 7	Egz. nr

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Koncentrat nie nadający się do użycia należy skierować do najbliższego punktu zajmującego się zbiórką olejów przepracowanych. Odzysk lub unieszkodliwianie należy przeprowadzać zgodnie z zasadami i planami gospodarowania odpadami oraz wymaganiami ochrony środowiska tylko w miejscu wyznaczonym tj. w instalacjach lub urządzeniach spełniających określone wymagania.

W przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska postępować jak w punkcie 6.

Informacje nt. postępowania z opakowaniami przedstawiono w punkcie 7.

Kod odpadów : 13 02 05

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Koncentrat Emulkop EKO nie stanowi zagrożenia w czasie transportu i nie wymaga specjalnego traktowania. Koncentrat ten nie podlega przepisom w zakresie:

- **transportu drogowego ADR,**
- **transportu kolejowego RID,**
- **transportu morskiego IMDG.**

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Koncentrat Emulkop EKO nie jest zaliczany do substancji niebezpiecznych, nie podlega szczególnym przepisom. Należy zachować ogólne przepisy BHP i P. Poż.

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy (Dz. U. 98.21.94 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. 01.11.84 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. 02.4.365 z późniejszymi zmianami)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 01.112.1206)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 02.140.1171, Dz. U. 05.2.8)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. 02.165.1359)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 02.217.1833)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. 03.171.1666, Dz. U. 04.243.2440)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. 03.173.1679, Dz. U. 04.260.2595)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. 05.201.1674)

Karta charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa Oleju LO 84	Data sporządzenia: 24.10.2005		
	Data aktualizacji: 24.10.2005		
	Wyd. nr 1	Strona 7 z 7	Egz. nr

16. INNE INFORMACJE

Karta Charakterystyki / Karta Bezpieczeństwa została opracowana na podstawie dostępnych wiadomości literaturowych opisanych przez specjalnie do tego celu powołane organizacje międzynarodowe. Analizy właściwości fizykochemicznych są wykonywane na bieżąco w Grupie LOTOS S.A.

OŚWIADCZENIE

Przedstawione informacje są uzupełnieniem Warunków Technicznych dla koncentratu Emulkop EKO, więc nie zastępują tych Warunków. Opisane informacje zawierają stan naszej wiedzy na dzień wydania Karty. Zwracamy uwagę Użytkownikom, że nie ponosimy odpowiedzialności za niewłaściwe użytkowanie naszego produktu w sposób inny niż przez nas zalecany. Ponadto informujemy, że przepisy wymienione w Karcie w żaden sposób nie zwalniają Użytkownika z przepisów dotyczących jego działalności.

W ramach aktualizacji zweryfikowano Kartę Charakterystyki/Kartę Bezpieczeństwa Oleju KBO – 58/04 pod kątem wymagań prawnych i szaty graficzne oraz nadano jej nowy numer LO 84.